

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล ผู้วิจัยจะสรุปผลการวิจัยที่ทำการวิจัยมาทั้งหมด คือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการอบรมเลี้ยงดู และปัจจัยสภาพแวดล้อม
3. เพื่อประมวลแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล

5.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล จำนวน 380 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสัมภาษณ์กลุ่มของครูฝ่ายปกครองในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล จำนวน 10 คน

5.3 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล เป็น 4 ตอน คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้ในครอบครัวต่อเดือน สถานภาพสมรสของบิดามารดา ปัจจัยการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อม และผลการประมวลแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรม

ก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล ด้านปัจจัยการอบรมเลี้ยงดูและด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม ซึ่งปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ ม.3 รายได้ในครอบครัวต่อเดือน 5,000 – 10,000 บาท สถานภาพสมรสของบิดามารดา สมรสอยู่ด้วยกัน การอบรมเลี้ยงดู ส่วนใหญ่การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย และสภาพแวดล้อม ส่วนใหญ่ได้รับอิทธิพลจากสื่อ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล

ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล มีทั้งหมด 2 ด้าน ได้แก่ พฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกายและพฤติกรรมก้าวร้าวด้านวาจา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลปรากฏดังนี้

1. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกาย พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล มีพฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกายโดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ข้อที่นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฉันเคยมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อย หรือตบตี ถ้าฉันอยากได้ของเล่น ฉันจะแย่งจากเพื่อนทันที และเมื่อใครทำให้ฉันเจ็บ ฉันจะตามอาฆาตแค้นทันที
2. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านวาจา พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล มีพฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกายโดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฉันชอบล้อจูดอ่อนหรือปมด้อยของเพื่อน ถ้าครูลงโทษฉัน ฉันมักจะพูดกับเพื่อนว่าครูทำเกินเหตุ และบางครั้งฉันไม่พอใจใคร ฉันจะพูดประชดเขาเพื่อให้ เขารู้ตัว

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล

การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้ในครอบครัวต่อเดือน และสถานภาพสมรสของบิดามารดา ปัจจัยการเลี้ยงดูและสภาพแวดล้อม ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียน
เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด

6. การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัด
สตูล จำแนกตามสภาพแวดล้อม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการประมวลแนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล

1.แนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอน
ศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล ด้านปัจจัยการอบรมเลี้ยงดู

1.1พ่อแม่/ผู้ปกครองควรเลี้ยงดูด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น เลี้ยงดู
ด้วยเหตุผล ไม่ใช่เลี้ยงดูด้วยวิธีการใช้ความรุนแรง การทำร้ายร่างกาย

1.2 พ่อแม่/ผู้ปกครองควรได้รับการอบรมแนวทางที่ถูกต้องในการเลี้ยงดูลูก
และวิธีการสอนเชิงสร้างสรรค์ด้านความคิด ควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก

1.3 พ่อแม่/ผู้ปกครองสร้างความเป็นเพื่อนและสร้างความเป็นกันเองกับ
เด็ก ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาได้ทัน

1.4 ควรสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง คือสร้างลูกให้เข้มแข็ง แข็งแกร่งมีความ
อดทน อดกลั้น และอดออม พ่อแม่จะต้องไม่ส่งเสริมความก้าวร้าว ทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือ
ปล่อยปละละเลยไม่เอาใจใส่ หรือตามใจเด็กในทางที่ผิด ๆ กล่าวคือ เริ่มต้นต้องสอนให้เด็กมีจิตเมตตา
ซึ่งเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้กระทำการรุนแรง รู้จักเห็นอกเห็นใจคนเป็น สอนการให้การแบ่งปัน สอน
มารยาทเบื้องต้นทางสังคม เช่น ขอบคุณ ขอโทษ พุดจามีหางเสียงไพเราะ เด็กมีจิตใจอ่อนโยน พ่อแม่
ต้องเป็นที่พึ่ง ช่วยเหลือแลป้องกันอันตรายใกล้ชิดในเบื้องต้นแล้วค่อย ๆ ถอยออกห่างออกไปเฝ้าดู
ในสายตาเมื่อเขาค่อย ๆ เติบโตขึ้น ให้โอกาสความอิสระพร้อมความรับผิดชอบและเมื่อให้สิทธิต้อง
ควบคู่ไปในหน้าที่เสมอ ฝึกให้ทำงานตามวัยเพื่อฝึกทักษะฝึกไหวพริบและวิธีคิดค้นขณะเดียวกันให้
ความเป็นอยู่พอเพียง ตามความจำเป็น ไม่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย การทำอะไรจะมีข้อผิดพลาด และหา
วิธีแก้ไข เด็กที่ทำอะไรได้สำเร็จ พ่อแม่ต้องเลี้ยงให้ลูกรู้สึกว่าตนมีคุณค่าภายในจิตใจเขา ให้เขารู้ว่าเขา
มีความสามารถ พ่อแม่และผู้ใหญ่ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ในการแสดงออกทั้งทางวาจา ท่าทางการ
กระทำและพฤติกรรมทั้งต่อหน้าและลับหลังใน ต้องให้เด็กได้รู้จักและปฏิบัติกิจวัตรเกี่ยวกับศาสนา ฝึก
ให้เด็กคิดให้เป็นคิดให้ดี แก้ปัญหาความยุ่งยากให้เป็นอย่างสร้างสรรค์เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมาก ที่
จะต้องในเด็กรับรู้ ฝึกปฏิบัติ และทำไปในชีวิตประจำวันตั้งแต่เล็ก ทั้งนี้เมื่อเขาเผชิญปัญหาไม่ว่า
สถานการณ์อย่างไร เขาจะได้มีสติ ยั้งคิด คิดหาทางได้ถูกวิธี และไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค

2. แนวทางป้องกันและแก้ไขพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อม

2.1 ควรมีการจัดค่ายคุณธรรมด้านอิทธิพลจากสื่อโทรทัศน์และอื่น ๆ ควบคุมจัดการอบรมและให้ความรู้เรื่องสื่อ แนะนำการใช้ประโยชน์จากสื่ออย่างถูกต้อง

2.2 ฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำหน้าที่ต่าง ๆ ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียน โดยมีหน้าที่ดูแลและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เช่น เป็นหัวหน้าห้อง เป็นหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้ากิจกรรมพิเศษต่าง ๆ ถ้าเด็กได้มีการออกแรงในการฝึกใช้กำลังด้วยก็จะดี เพราะเป็นการใช้แรงงานที่จะก้าวร้าวมาทำประโยชน์ให้แก่ตนเอง และส่วนรวม เช่น เป็นหัวหน้าฝึกซ้อมกีฬา เป็นต้น

2.3 โรงเรียนควรมีเจ้าหน้าที่คอยให้คำปรึกษาเฉพาะเรื่อง เพื่อลดพฤติกรรมก้าวร้าวทั้งนี้เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่ถ่ายทอดความรู้สู่ผู้เรียน

2.4 ให้โรงเรียนจัดอบรมด้านศาสนานอกพื้นที่ (ออกตะวะฮ์) เดือนละ 1 ครั้ง ของทุก ๆ เดือน

2.5 พยายามหาวิธีป้องกัน ไม่ให้เด็กก่อความไม่สงบรบกวนในชั้นเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่เหมาะสม เช่น เด็กไปรังแกเพื่อนก็เรียกมาหน้าชั้นให้ทำกิจกรรมประกอบการเรียน เช่น แสดงท่าทางประกอบการเรียน เป็นต้น

2.6 ถ้าจะมีการดำเนินคดีเตียนหรือว่ากล่าวเด็กก็ควรมาพูดคุยชี้แจงกันเป็นส่วนตัว

5.4 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล

1. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกาย พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล มีพฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกายโดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก ข้อที่นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฉันเคยมีเรื่องจนถึงขั้นชกต่อย หรือตบตี ถ้าฉันอยากได้ของเล่น ฉันจะแย่งจากเพื่อนทันที และเมื่อใครทำให้ฉันเจ็บ ฉันจะตามอาฆาตแค้นทันที ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของมุชิตา ศิริจันทร์ (2547:98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดู กับการ

แสดงออกของเยาวชน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในสถาบัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีการแสดงออกทางกายของพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ และขัดแย้งกับงานวิจัยของจิตตินี แสงจันทร์ (2551:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนเกาะทองสม ตำบลโคกม่วง อำเภอลำทะเมนชัยจังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวในภาพรวมอยู่ในระดับนาน ๆ ครั้ง

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามเป็นการจัดการเรียนการสอนตามคำสอนของอัลกุรอาน และแบบฉบับของท่านศาสดามุฮัมมัด ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางด้านวิชาการควบคู่กับการปลูกฝังจริยธรรมอิสลาม และมีจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรอิสลามศึกษา พุทธศักราช 2546 ซึ่งจะมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อศาสนาอิสลาม ซึ่งมีการกำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน จากเหตุผลดังกล่าวทำให้นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล มีพฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกายโดยภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปฏิบัติไม่บ่อยนาน ๆ ครั้ง

2. พฤติกรรมก้าวร้าวด้านวาจา พบว่า นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดสตูล โดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักเรียนมีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ฉันชอบล้อจุดอ่อนหรือปมด้อยของเพื่อน ถ้าครูลงโทษฉัน ฉันมักจะพูดกับเพื่อนว่าครูทำเกินเหตุ และบางครั้งฉันไม่พอใจใคร ฉันจะพูดประชดเขาเพื่อให้เขารู้ตัว ไม่สอดคล้องกับมุขิตา ศิริจันทร์ (2547:98) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเลี้ยงดู กับการแสดงออกของเยาวชน ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวในสถาบัน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ในสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองบุรีรัมย์ มีการแสดงออกทางวาจาของพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่ในระดับค่อนข้างสูง

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้เรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้รับการปลูกฝังให้มีการดำเนินชีวิตตามรูปแบบของศาสนาอิสลาม ซึ่งให้ความสำคัญกับการมีมารยาทที่ดีงาม ทั้งด้านการประพฤตินและการพูดจา ดังที่อัลลอฮ์ ﷻ กล่าวว่า

﴿ وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا ﴾

ความว่า “และจงพูดจาแก่เพื่อนมนุษย์อย่างดี” (อัลกุรอาน 2: 5)

นอกจากนี้ นักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังได้รับแบบอย่างที่ดีในเรื่อง การพูดจาจากครูผู้สอน โดยเฉพาะครูผู้สอนวิชาศาสนา หรืออุซตาส ซึ่งเป็นผู้ที่เคร่งครัดในการดำเนิน ชีวิตตามแบบฉบับของท่านศาสดามุฮัมมัด ซึ่งเป็นผู้ที่มีมารยาท และคุณธรรม จริยธรรมที่สูงส่งและ ดีงาม ดังที่อัลลอฮฺ ตรัสไว้ในอัลกุรอาน ดังนี้

﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ [๔: ๖๘]

ความว่า“และแท้จริงเจ้าฉัน(มุฮัมมัด)อยู่บนคุณธรรมอันยิ่งใหญ่”(อัลกุรอาน 68 : 4) ด้วยเหตุนี้ ทำให้พฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามในด้านการแสดงออกทางด้านวาจาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปฏิบัติไม่บ่อยนาน ๆ ครั้ง

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามจังหวัดสตูล

การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา อิสลามจังหวัดสตูล โดยจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา รายได้ในครอบครัวต่อเดือน สถานภาพ สมรสของบิดามารดา การอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อม ซึ่งปรากฏผลดังนี้

1. นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าว แตกต่างกัน อย่างมี นัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพร สุทัศน์ย์ (2529:35-36 อ้างถึงในจิตติณี แสง จันท์,2551:18) เพศชายก้าวร้าวกว่าเด็กหญิง เพราะองค์ประกอบทางชีวภาพ แม็คโคบี และแจ๊คกลีน (Maccoby and Jacklin,1980:964-980) สรุปจากผลงานการวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่า เพศชายก้าวร้าว กว่าเพศหญิง เพราะเป็นผลมาจากชีวภาพและกายภาพ

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ สภาพแวดล้อมในการเลี้ยงดูของผู้ปกครองซึ่ง ส่วนใหญ่มองว่าเพศชายจะต้องมีพฤติกรรมที่แตกต่างกับเพศหญิง เช่น มีความกล้าหาญ กล้า แสดงออก และส่วนใหญ่สภาพแวดล้อมของเด็กผู้ชายมีความเสี่ยงในการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว มากกว่าเพศหญิง ซึ่งมีความต่างจากเพศหญิงที่ผู้ปกครองจะสอนให้มีความสุข อ่อนโยน โดยไม่ ยอมให้มีพฤติกรรมก้าวร้าวเกิดขึ้น

2. นักเรียนมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมี พฤติกรรมก้าวร้าวด้านวาจา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในขณะที่พฤติกรรมก้าวร้าวด้าน

ร่างกาย ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าด้านวาจา นักเรียนที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้รับการศึกษาวิชาศาสนา และได้รับการอบรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมตามรูปแบบอิสลามจากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมากกว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ส่วนใหญ่จบการศึกษามาจากโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล ที่มีการเรียนการสอนวิชาศาสนาอิสลามในหนึ่งสัปดาห์ต่อหนึ่งคาบ ซึ่งเป็นผลทำให้มีพื้นฐานในความรู้วิชาศาสนาอิสลามน้อย และส่วนการอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรม ของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีการจัดการศึกษาเฉพาะวิชาสามัญนั้น มีโอกาสน้อยกว่าในการจัดอบรมด้านคุณธรรม จริยธรรมตามรูปแบบอิสลาม

3. นักเรียนที่บิดามารดา/ผู้ปกครองมีรายได้ในครอบครัวต่อเดือนต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับอัศนีย์ นิมนวล (2542:37-38) พบว่า เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กไทยที่มีปัญหาหรือประพฤติดันเป็นอันธพาลนั้น ส่วนใหญ่ที่มาจากฐานะยากจนมาก และฐานะร่ำรวยมากเช่นกัน

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้รับการศึกษาทางด้านอิสลามศึกษา และวิชาสามัญที่เท่าเทียมกัน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ก็ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาล โดยที่นักเรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี โครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ทำให้นักเรียนที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกันมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมโดยเสมอภาคกัน ทำให้นักเรียนได้รับการพัฒนาที่เท่าเทียมกัน จึงทำให้นักเรียนที่มีรายได้ครอบครัวต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าวไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่บิดามารดา/ผู้ปกครองมีสถานภาพสมรสต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าพฤติกรรมก้าวร้าวด้านวาจา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ในขณะที่พฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกาย ไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า นักเรียนที่มีสถานภาพของบิดา มารดา ที่อยู่ด้วยกัน แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดามารดา ที่มารดาแยกกันอยู่/อย่าร้าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดามารดา ที่อยู่ด้วยกัน มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดา มารดา

ที่มารดาแยกกันอยู่/หย่าร้าง และกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดามารดา ที่แยกกันอยู่/หย่าร้าง แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดามารดา ที่บิดาเสียชีวิต โดยกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดามารดา ที่บิดาเสียชีวิต มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดสตูล สูงกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพของบิดามารดา ที่มารดาแยกกันอยู่/หย่าร้าง

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีบทบาทมากกว่าบิดามารดา หรือผู้ปกครองในการถ่ายทอดความรู้ และการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม โดยโรงเรียนมีการถ่ายทอดความรู้ และมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แก่นักเรียนในสังกัดโดยเท่าเทียมกัน โดยผ่านกระบวนการเรียนการสอนทั้งวิชาสามัญ และวิทยาศาสตร์ โดยครูผู้สอนในโรงเรียน และนอกจากนี้อาจเป็นเพราะบิดามารดา อาจไม่ค่อยมีเวลาในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม หรือไม่ค่อยบทบาทในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจ และระบบการศึกษาในปัจจุบัน ทำให้ผู้ปกครองมีเวลาน้อยมากในดูแล และเอาใจใส่ลูก ๆ ทำให้นักเรียนที่มีสถานภาพสมรสของบิดามารดาต่างกัน มีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักเรียนที่มีการอบรมเลี้ยงดูต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าวด้านร่างกายแตกต่างกัน สอดคล้องกับสุรางค์ จันทร์แอม (2529: 60-61) กล่าวว่า เด็กก่อนวัยเรียนเป็นระยะวิกฤตของพัฒนาการทางอารมณ์ การส่งเสริมและช่วยเหลือให้เด็กมีความสุข มีความเบิกบานจะเป็นรากฐานสำคัญของการปรับตัวหรือการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่นเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูทางครอบครัวที่ให้ความรักจะทำให้เด็กกล้าหาญที่จะมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นอย่างมั่นใจ

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามได้ซึมซับแบบอย่างทางด้านพฤติกรรมก้าวร้าว และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จากการเลี้ยงดูของบิดามารดา/ผู้ปกครอง หรือบุคคลรอบข้างมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่วัยเด็กจนเติบโต จึงส่งผลให้นักเรียนในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่มีการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกันมีการแสดงออกทางด้านอารมณ์ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน

6. นักเรียนที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ชัดแย้งกับดอลลาร์ด และมิลเลอร์ (Dollard and Miller,อ้างถึงในชินธิตา เกตุอำไพ,2549:16) ที่เชื่อว่าความก้าวร้าวของบุคคลมีสาเหตุมาจากความคับข้องใจ ทั้งนี้เนื่องจากการที่บุคคลไม่สามารถบรรลุเป้าหมายและการที่บุคคลมีความคับข้องใจสะสมอยู่ตลอดเวลา ก็จะทำให้บุคคลนั้นเกิดความก้าวร้าวในที่สุด และขัดแย้งกับเบอร์โควิทซ์ (Berkowitz.1964:137-142, อ้างถึงใน สุพัตรา พันธูร,2546:12) ที่กล่าวว่า ความคับข้องใจเป็นตัวก่อความก้าวร้าว แต่การแสดงความก้าวร้าวจะมากขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ที่มากระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม กล่าวคือ แรงขับภายในต้อง

สัมพันธ์กับสถานการณ์ที่มาเร็ว เช่น ถ้าความคับข้องใจน้อย ถึงแม้สถานการณ์จะเร็วมากก็อาจไม่เกิดความก้าวร้าว

ที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีบทบาทในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนานักเรียนในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะในการอบรมสั่งสอนด้านคุณธรรม จริยธรรมอิสลามตามคำสอนของอัลกุรอาน และอัลหะดีษ หรือแบบอย่างของท่านศาสดามุฮัมมัด นอกจากนี้ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามก็มีครูผู้สอนที่คอยเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตแก่นักเรียนในทุกๆ ด้าน ทำให้นักเรียนที่มีสภาพแวดล้อมต่างกันมีพฤติกรรมก้าวร้าว โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.5 ข้อเสนอแนะของการนำไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านร่างกาย อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ พฤติกรรมก้าวร้าวด้านวาจา ดังนั้นพ่อแม่/ผู้ปกครอง ควรสังเกตพฤติกรรมด้านกายและวาจาของเด็ก ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร และควรมีการตักเตือนเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่เหมาะสมตามแบบอย่างของศาสนาอิสลาม

2. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่/ผู้ปกครอง ควรเลี้ยงดูด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่น เลี้ยงดูด้วยเหตุผล และเลี้ยงดูตามแบบอย่างของอัลกุรอาน และอัลหะดีษ ไม่ใช่เลี้ยงดูด้วยวิธีการใช้ความรุนแรง การทำร้ายร่างกาย พ่อแม่/ผู้ปกครองที่มักจะลงโทษด้วยการใช้ความรุนแรง การเลี้ยงดูด้วยวิธีนี้ไม่เป็นเพียงความทรมาณทางร่างกายเท่านั้น สิ่งนั้นยังเหมือนรอยที่ฝังในใจลูกด้วย แต่ถ้าพ่อแม่/ผู้ปกครองไม่สามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้ก็ควรลงโทษเด็กด้วยเหตุผล ให้เด็กรับรู้ถึงความผิดที่เขาต้องถูกทำโทษในแต่ละครั้ง ควรมีความยุติธรรมให้แก่เด็กทุกคน ไม่ใช่อารมณ์ส่วนตัวในการตัดสินใจ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ อิทธิพลกลุ่มเพื่อน พ่อแม่/ผู้ปกครอง ไม่ควรเข้มงวดในการคบเพื่อนเกินไป พยายามทำความรู้จักกับเพื่อนลูก โดยให้ลูกได้มีกิจกรรมร่วมกับเพื่อนที่บ้านบ้าง เพื่อพ่อแม่/ผู้ปกครอง ได้ทราบพฤติกรรมของเพื่อนและได้รู้จักถึงลักษณะของเพื่อนที่เขาคบอยู่ การห้ามคบเพื่อนเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำเพราะวัยนี้เป็นวัยที่ต้องการเพื่อนมาก เป็นช่วงที่ความกระตือรือร้นสนใจสังคมภายนอก พ่อแม่/ผู้ปกครองไม่ควรห้ามเด็กคบเพื่อน แต่แนะนำให้เด็กรู้จักเลือกคบเพื่อน และควรให้เหตุผลในการพิจารณาการคบเพื่อนของเด็ก และอิทธิพลจากสื่อ โดยเฉพาะสื่อจากโทรทัศน์ สื่อมวลชนเป็นผู้นำเสนอข่าวสารทั้งสิ่งที่ดีและไม่ดี ออกสู่สาธารณชน ทำให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยประสบการณ์และวุฒิภาวะ ขาดการคัดกรองข่าวสาร ข้อมูลสื่อมวลชนควรมีการคัดกรองข่าวสารต่าง ๆ ที่นำเสนอต่อสังคมโดยเฉพาะข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับ

เด็กและเยาวชน ควรเน้นการนำเสนอที่เป็นสาระและสร้างสรรค์ชัดเจนถูกต้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

5.6 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างออกไป หรือ กลุ่มตัวอย่างเฉพาะเจาะจงเช่น นักเรียนระดับมัธยมศึกษาของรัฐ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิค นักศึกษาอาชีวศึกษา เป็นต้น
2. ควรศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนระหว่างโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนของรัฐ
3. ควรเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่น ๆ และนำมาหาความสอดคล้อง เพื่อให้คุณภาพในการวัดพฤติกรรมก้าวร้าวชัดเจนขึ้น เช่น แบบสัมภาษณ์เพื่อนร่วมชั้น แบบสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวในชั้นเรียน เป็นต้น
4. ควรใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลุ่มลึกมากยิ่งขึ้น

Prince of Songkhla University
Pattani Campus